

21. lipnja 2013.

Priopćenje za javnost s 12. sjednice Upravnog vijeća HERA-e

Na 12. sjednici Upravnog vijeća Hrvatske energetske regulatorne agencije (HERA) donesena je Metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina. O Prijedlogu Metodologije je prethodno provedena dvotjedna javna rasprava, a većina primljenih primjedbi i prijedloga usvojena je i ugrađena u konačni tekst Metodologije. To je, sukladno Zakonu o regulaciji energetske djelatnosti i Kodeksu savjetovanja sa zainteresiranom javnošću, početak nove prakse provođenja javnih rasprava o podzakonskim propisima za čije je donošenje nadležna HERA.

HERA je prema odredbama Zakona o energiji, Zakona o regulaciji energetske djelatnosti i Zakona o tržištu plina bila dužna tu Metodologiju donijeti u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu Zakona o tržištu plina, tj. do 14. rujna 2013.

U skladu sa Zakonom o energiji, Metodologija se temelji na opravdanim troškovima poslovanja, održavanja, zamjene, izgradnje ili rekonstrukcije objekata i zaštite okoliša te omogućava ostvarenje odgovarajućeg povrata na razumno uložena sredstva. Model regulacije, tj. metodologija za utvrđivanje tarifnih stavki zasniva se na metodi poticajne regulacije, odnosno na metodi maksimalno dozvoljenog prihoda, dok se raspodjela dozvoljenog prihoda i utvrđivanje tarifnih stavki zasniva se na tzv. ulazno-izlaznom modelu. Prema Metodologiji, prvo regulacijsko razdoblje započinje 1. siječnja 2014. i završava 31. prosinca 2016.

Metodologijom se, uz ostalo, određuje: model regulacije energetske djelatnosti transporta plina, formula i elementi za izračun dozvoljenog prihoda operatora transportnog sustava, postupak revizije dozvoljenog prihoda, raspodjela dozvoljenog prihoda te način, elementi i kriteriji za izračun visine tarifnih stavki, koeficijenti za izračun naknada za korištenje kapaciteta transportnog sustava i za prekoračenje ugovorenog kapaciteta transportnog sustava, obračun naknade za korištenje transportnog sustava za korisnika transportnog sustava, postupak podnošenja zahtjeva za određivanje, odnosno promjenu iznosa tarifnih stavki, te dostava podataka, dokumentacije i ostalih podloga koje se koriste za izračun i za reviziju dozvoljenog prihoda i izračun iznosa tarifnih stavki.

Sukladno odredbama Metodologije iznos tarifnih stavki za transport plina odredit će se za sve godine regulacijskog razdoblja (tri godine za prvo, odnosno pet godina za drugo i naredna regulacijska razdoblja) što značajno povećava izvjesnost poslovanja za korisnike transportnog sustava (trgovci i opskrbljivači plinom) i operatora transportnog sustava. Osim toga, Metodologijom su određeni troškovi koji se operatoru neće priznavati, dakle neće ulaziti u cijenu transporta. Između ostalog to su: usluge promidžbe, sponzorstva i troškovi sajмова, prigodne nagrade, godišnje nagrade članovima uprave, troškovi interne reprezentacije i promidžbe.

Na sjednici je utvrđen i Prijedlog Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za distribuciju plina. U skladu sa Zakonom o tržištu plina provest će se javno savjetovanje o Prijedlogu Metodologije sa zainteresiranom javnošću do 14. srpnja 2013. I ta Metodologija treba biti donesena u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu Zakona o tržištu plina, tj. do 14. rujna 2013., no HERA je planira donijeti ranije, kao što je donijela i Metodologiju utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina.

Prijedlog Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za distribuciju plina se, u skladu sa Zakonom o energiji, temelji na opravdanim troškovima poslovanja, održavanja, zamjene, izgradnje ili rekonstrukcije objekata i zaštite okoliša te omogućava ostvarenje odgovarajućeg povrata na razumno uložena sredstva. Model regulacije, tj. metodologija za utvrđivanje tarifnih stavki u Prijedlogu Metodologije zasniva se također na metodi poticajne

regulacije, odnosno na metodi maksimalno dozvoljenog prihoda. Prema Prijedlogu Metodologije, prvo regulacijsko razdoblje započinje 1. siječnja 2014. i završava 31. prosinca 2016., dok će naredna regulacijska razdoblja trajati pet godina.

Prijedlogom Metodologije se određuju: model regulacije energetske djelatnosti distribucije plina, formula i elementi za izračun dozvoljenog prihoda operatora distribucijskog sustava (u daljnjem tekstu: dozvoljeni prihod), postupak revizije dozvoljenog prihoda, tarifne stavke i tarifni modeli, način, elementi i kriteriji za izračun iznosa tarifnih stavki te očekivanog ukupnog prihoda operatora distribucijskog sustava, značajke i preduvjeti za uspostavu regulatornog računa te način, elementi i kriteriji za izračun i za reviziju iznosa tarifnih stavki u modelu regulatornog računa, postupak podnošenja zahtjeva za određivanje, odnosno promjenu iznosa tarifnih stavki, te dostava podataka, dokumentacije i ostalih podloga koje se koriste za izračun i za reviziju dozvoljenog prihoda i izračun iznosa tarifnih stavki.

Zahtjev za određivanje, odnosno promjenu iznosa tarifnih stavki za distribuciju plina, operatori distribucijskog sustava podnose u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu metodologije.

Prijedlog Metodologije zadržava postojeće tarifne stavke, Ts1 - jedinična cijena distribuirane količine plina (kn/kWh) i Ts2 - fiksna mjesečna naknada (kn). Fiksna mjesečna naknada nije vezana uz distribuiranu količinu plina, a namijenjena je pokrivanju pripadajućeg dijela fiksnih troškova vezanih za obračunsko mjerno mjesto, kao što su održavanje, zamjena i umjeravanje plinomjera, mjerenje, prijenos i obrada mjernih podataka i drugi vezani troškovi. Jedna od novosti koju donosi Prijedlog Metodologije je uključivanje troškova redovitog ispitivanja ispravnosti i nepropusnosti mjerenog dijela postojeće instalacije u svrhu izdavanja ispitnog izvještaja, u fiksnu naknadu u predloženom iznosu od 2,00 kune za krajnje kupce kategorije kućanstvo. Obveza redovitog ispitivanja proizlazi iz odredbi Zakonu o zapaljivim tekućinama i plinovima, a do sada se svim krajnjim kupcima naplaćivala jednokratno (kao nestandardna usluga). HERA smatra kako je kupcima kategorije kućanstvo prihvatljiviji ovakav način plaćanja troškova ispitivanja od plaćanja istih troškova jednokratno.

Od ostalih novosti potrebno je spomenuti drugačiji način određivanja tarifnih modela koji se zasniva na priključnom kapacitetu obračunskog mjernog mjesta, precizno definiran način alokacije dozvoljenog prihoda po tarifnim modelima, te uvođenje više poticajnih mjera za plinifikaciju neplinificiranih područja, prvenstveno modela regulatornog računa. Primjenom modela regulatornog računa se operatoru koji planira značajna ulaganja u novi (greenfield) ili u razvoj postojećeg distribucijskog sustava, pod određenim uvjetima u dužem vremenskom razdoblju omogućuje ostvarenje investicija i odgovarajući povrat na razumno uložena sredstva. Modelom regulatornog računa daje se rješenje problema relativno malog obima distribuirane količine plina i malog broja korisnika u inicijalnom razdoblju izgradnje novog distribucijskog sustava ili dijela distribucijskog sustava.

Upravno vijeće je energetskom subjektu MASSILIA d.o.o. iz Osijeka produžilo dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti trgovine na veliko naftnim derivatima, a energetskom subjektu STAMBENO KOMUNALNO GOSPODARSTVO d.o.o. iz Ogulina dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe toplinskom energijom.

Prihvaćen je zahtjev za prijenos dozvola za obavljanje energetske djelatnosti proizvodnje, distribucije i opskrbe toplinskom energijom s energetskog subjekta TERMALNA VODA d.o.o. iz Topuskog na novu pravnu osobu, koja je njegov pravni sljednik, trgovačko društvo TOP-TERME d.o.o. iz Topuskog.

Trgovačkom društvu HIDRO-WATT d.o.o. iz Zagreba izdana je dozvola za obavljanje energetske djelatnosti proizvodnje električne energije, a trgovačkom društvu PRVO PLINARSKO DRUŠTVO - TRGOVINA ENERGIJOM d.o.o. iz Vukovara dozvola za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe električnom energijom.

Odbijen je zahtjev trgovačkog društva INTER ENERGO ELEKTRO d.o.o. iz Zagreba za produženje dozvole za obavljanje energetske djelatnosti trgovine električnom energijom jer nisu dostavili svu potrebnu dokumentaciju.

Upravno vijeće je odobrilo tri zahtjeva za izdavanje rješenja o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača električne energije: trgovačkog društva KUBAT d.o.o. iz Varaždinskih Toplica za postrojenje Sunčana elektrana Kubat, trgovačkog društva HRASTOVIĆ INŽENJERING d.o.o. iz Đakova za postrojenje Fotonaponska elektrana Hrastović 1 i trgovačkog društva SPLIT PROJEKT d.o.o. iz Sesveta za postrojenje Fotonaponski sustav tracking Sesvete. Odobren je i Zahtjev za izdavanje prethodnog rješenja o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača električne energije trgovačkog društva TRASA d.o.o. iz Zlatara koje namjerava izgraditi postrojenje Sunčana elektrana Zlatar Bistrica I.

Trgovačkom društvu VJETROELEKTRANA JELINAK d.o.o. iz Splita izdana je dozvola za obavljanje energetske djelatnosti proizvodnje električne energije, a odobren im je i Zahtjev za izdavanje rješenja o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača električne energije za postrojenje Vjetroelektrana Jelinak.

Dozvola za obavljanje energetske djelatnosti proizvodnje električne energije izdana je i trgovačkom društvu OŠTRA STINA d.o.o. iz Zagreba. Također im je odobren i Zahtjev za izdavanje rješenja o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača električne energije za postrojenje Vjetroelektrana ST1-2.